

Januar 1974

BRANSJEAVTALE

mellan

Den norske Bokhandlerforening
og Den norske Forleggerforening

Definitioner

I denne avtale forstås med:

«Bøker»: Skrifter av den art som registreres i Norsk Bokfortegnelse.

«Forlag»: Firma som er medlem av Den norske Forleggerforening.

«Bokhandel»: Firma som er medlem av Den norske Bokhandlerforening og som av Den norske Forleggerforenings Antagelsesnevnd er gitt bokhandlerstatus i henhold til «Antagelsesbetingelser».

«F-bokhandler»: Fullassortert bokhandel i henhold til reglene i § 8.

Generelt.

Bokhandlerne er prinsipielt forlagenes eneforhandlere og forlagenes salgspolitikk skal baseres på dette prinsipp.

§ 1.

Den faste bokpris.

Den gjeldende utsalgspris (bruttopris) for hver enkelt bok fastsettes av forlaget til enhver tid. Denne pris må ikke framvises ved salg til forbruker.

§ 2.

Rabatter på den faste bokpris til andre.

1. Bokhandleren kan bare gi rabatt på utsalgsprisen (med framdrag av eventuelle avgifter) etter følgende regler:
  - a. Ved direkte levering til biblioteker: 10 %. Som bibliotek

forstås bare de som fyller kravene i et «Reglement om bibliotekrabatt» vedtatt av Den norske Bokhandlerforening etter samråd med Den norske Forleggerforening.

b. Offentlige skoler og skoler med statsstøtte: Ved betaling

pr. 30 dager 10 % på skole- og lærebøker samt på bøker

til lærer- og elevbibliotek. Leveringer skal faktureres på

vedkommende skole.

c. Såfremt det ikke finnes bokhandel eller filial i distrikter,

kan det gis 10 % rabatt på skolebøker og andre bøker som benyttes som lærebøker, hvis slike blir innkjøpt for videresalg av handelsforretninger eller lærere ved offentlige skoler eller statsstøttede skoler.

d. Til firmamedlemmer i de to foreninger: 10 %.

e. Til forhandlere utenfor Den norske Bokhandlerforening på bøker disse er berettiget til å forhandle etter nærmere regler.

f. På bøker i bokgruppe 3 som leveres i et antall av minst 25 eks., og hvor det ved permanent merking tydelig frengår på boken at den er et gaveeksemplar, 10 % kvantumsrabatt.

g. For bøker i bokgruppe 4 kan det i bestemte, korvarige perioder etter avtale mellom de to foreninger i hvert enkelt tilfelle fastsettes en sørpris. Avralen skal prinsipielt gjelde alle distribusjonskanaler.

2. Forlagene kan etter nærmere regler fastsatt av de to foreninger gi rabatt på leveringer til:

a. Medhjelgere.

b. Forfattere (på egne verker).

c. Oppdragsgivere for bøker som utgis i kommisjon.

d. Eksport.

e. Andre forlagsforbindelser etter lister godkjent av de to foreninger, dog ikke for videresalg.

f. Andre forhandlere i henhold til §§ 14 og 15.

Gebryer.

1. Se protokolltilførsel.

Prisnedsettelse.

1. Prisnedsettelse kan bare finne sted en gang i året og i et tidsrom som fastsettes av de to foreninger.

I nedsettelsestiden har bokhandlerne og forlagene rett til å realisere bøker som ikke er ukommet i inneværende eller i de to foregående kalenderår. For bøker i bokgruppe 4 som forlagene ikke ønsker realisert, kan det gis adgang til retur. Er det utlepet av en prisnedsettelse på forlagenes hånd skal forlagene fastsette nye priser på bøkene. Disse kan leveres på frie rabattvilkår.

Restbeholdning av fellesnedsettelse som bokhandlerne har ved fellesnedsettelsesperiodens slutt, kan realiseres fritt.

2. For bøker som ikke er utkommet i inneværende eller i de to foregående kalenderår, kan bokhandlerne utenom den fastsatte nedsettelsestid bare realisere innkjøpte respartier av bøker som forlagene på grunn av beskjedent opplag ikke kan fremby under en ordinær prisnedsettelse.

3. Forlagene har adgang til skriftlig å garantere at enkelte bøker og verker ikke prisnedsettes. Slik garanti kan oppsies med 12 måneders varsel. Såvel garanti som oppsigelse skal kunngjøres i Norsk Bokhandlertidende. Hvis en bok nedsettes uten iaktagelse av oppsigelsesfristen, har bokhandleren full returret.

§ 5.

Fraktbestemmelser m.v.

Alle ordrer leveres fraktfritt (c & f) godsterminal på bokhandlers sted på følgende vilkår:

1. Forlaget/ sampakkingsentralen velger hurtigste ordinære forsendelsesmåte. Ordrene ekspederes normalt som stykksgods direkte eller via sampakkingsentral etter forlagets

2. Bokhandleren kan etter nærmere regler utarbeidet av de to foreninger beregne seg et skaffe-gebyr ved bestilling fra forlaget av bøker som ikke er ukommet i inneværende eller i de to foregående kalenderår.

§ 4.

valg. Forlanger bokhandleren annen forsendelsesmåte, blir frakten i sin helhet å dekke av bokhandleren.

2. Forlaget/sentralen kan begrense antall ekspedisjoner til den enkelte bokhandler til tre faste forsendelser pr. uke. For

å unngå urasjonelle ekspedisjoner har forlaget/sentralen anledning til å holde tilbake småordrer til neste ekspedisjons-

dag.
3. Bestillingene skal, som hovedregel, være skriftlig og med angivelse av SBN. Andre bestillingsformer kan forlaget/sentralen belege med et gebyr til dekning av meromkostninger. Den norske Bokhandlerforening skal varsles til uttalelse før slik gebyrordning iverksettes.

4. For utkjøring fra forlaget/sentralen direkte til bokhandler, fastsettes særlige regler.

§ 6.

Fakturering, reklamasjon og retur.

Alle leveringer skal ledsages av faktura eller følgeseddelen. Ved bruk av følgeseddelen skal angis antall og utsalgspris og faktura skal ettersendes snarest mulig. Faktura skal på tydelig måte angi salgspris, rabatt/bonuser og på hvilke betingelser leveringen er skjedd, samt spesifikasjon av det momsbeløp som an- går denne levering. Av fakturaen og følgeseddelen skal for hver enkelt bok tydelig fremgå om salgsprisen til forbruker inkluderer moms eller ikke, og forlaget er ansvarlig for riktig opplysning om dette.

Bøker skal i den grad det er praktisk mulig som hovedregel leveres påført utsalgspris, og hvis denne inkluderer moms skal også dette påføres.

Leveres andre bøker enn de bestilte, eller er riktig leverte bøker defekte, kan bokhandleren velge om han vil heve kjøper og få det anførte beløp kredittert, eller om han vil ha omgående feilfri levering, jfr. Kjøpslovens § 43. Det samme gjelder forsinker levering såfremt bokhandleren kan sannsynliggjøre at forsinkelsen har hatt vesentlig betydning for ham, jfr. Kjøpslovens § 21.

Reklamasjoner må skje så snart som mulig etter at sendingen er motatt.

Med mindre forholdet skyldes forlaget, er dette ikke pliktig til å motta annen retur enn det som er hjemlet i denne avtale, jfr. §§ 4, 7, 9 og 10.

Frakt for tilbakekalte og feilekspederte bøker samt frakt ved retur som omhandlet i § 4, punkt 3 og § 10, punkt 1 og 2, bæres av forlaget. All annen retur skjer for bokhandelens regning.

All retur skal krediteres i den termin den er innkommet til forlaget, forutsatt at forlaget har mottatt den senest 14 dager før terminens slutt.

Alle tilbakekallelser som gjelder alle bokhandlere skal innrykkes i Norsk Bokhandlertidende, og fristen for avsendelse fra bokhandleren skal for samtlige tilbakekallelser i en måned settes til den 15. i påfølgende måned; retur kan ikke kreves i desember.

§ 7.

Retur av skolebøker.

For skolebøker i bokgruppe 1 er det adgang til retur til enhver tid på året unntatt desember. I returavgift belastes bokhandleren 5 % av bruttopris (dvs. 30 % rabatt ved kreditering).

Ved utsendelse av nye utgaver av skolebøker i denne bokgruppe tilbakekaller forlaget den gamle utgave, som krediteres uten returavgift.

§ 8.

F-bokhandlere. — Førstecksemplar.

Av kulturelle grunner forplikter forleggere og bokhandlere seg til i fellesskap å gi publikum adgang til å se og kjøpe alle ordinære bøker som er utgitt i løpet av inneverende og de to foregående kalenderår.

1. Alle bokhandlere har rett og plikt til å motta et førsteksemplar av hver ny skjønnlitterær bok av norsk forfatter (dvs. i Dewey-gruppe 800). De forplikter seg til å lager-

føre dem alle i utgivelsesåret og de to følgende kalenderår, og til straks å bestille opp i fast regning på vanlige betingelser innen dette tidsrom. Dette gjelder også for godkjente filialer. Ikke-F-bokhandlere har gjenkjøpplikt i utgivelsesåret og det følgende kalenderår.

2. Bokhandlere med innkjøp i bokgruppe 2—4 som utgjør mer enn 2 % av medlemsforlagenes samlede omsetning til bokhandlerne i disse bokgrupper, betegnes fullasserte (F-bokhandler), og har plikt til å motta et eksemplar av medlemsforlagenes nyheter i bokgruppe 2—4, samt uten opphold å gjenkjøpe ett eksemplar av titler etter hvert som de blir utsolgt hos bokhandleren.
3. Bokhandlere med mindre innkjøp enn 2 % i bokgruppe 2—4 og nystarter bokhandel kan etter søknad til Den norske Forleggerforenings Antagelsesnevnd innvilges status som F-bokhandler dersom det sannsynliggjøres at gjenkjøpsplikten vil kunne overholdes.
4. Andre bokhandlere har på de samme rabattvilkår som F-bokhandlere rett til å kjøpe uten gjenkjøpsplikt ett eksemplar av nyheter i bokgruppene 2—4 ved bestilling før første gangs utsendelse.
5. Til å føre kontroll med gjenkjøpsplikten oppretter de to foreninger i fellesskap et særskilt utvalg, som i tilfelle av mislyhold kan frata bokhandlere retten til å være F-bokhandlere etter regler som nærmere blir å fastsette.
6. Bokhandlere som holder særskilt stort lager av skolebøker, kan etter avtale med forlaget kjøpe et førsteksemplar av enkelte nyheter i bokgruppe 1 med spesialrabatt.

§ 9.

Rabatter og bonus.

Rabatter:

Bokgruppe 1: Skolebøker	25 %
Bokgruppe 2: Andre lærebøker	30 %
Bokgruppe 3: Skjønn- og generell litteratur	35 %
Bokgruppe 4: Verker og subskripsjoner	40 %

Kommisjonsbøker og skrifter av spesiell karakter kan leveres i bokgruppe 5 med minst 25 % rabatt og fri returret. F-bokhandlere ges ytterligere 4 1/2 % F-bonus beregnet på nettkjøp i bokgruppe 2—4 (jfr. § 8).

Forlaget kan gi høyere rabatt på bøker i bokgruppe 2—4 som ikke er utkommet i inntværende eller i det foregående kalenderår.

Førsteksemplar av alle bøker i bokgruppene 2, 3 og 4 leveres med 70 % rabatt, når de bestilles ved bøkenes utgivelse. Denne rabatt gjelder også leveringer etter § 8, punkt 6.

I tillegg til dette får bokhandleren fra det enkelte forlaget årsbonus avhengig av sitt nettkjøp fra forlagene. Årsbonus ges for samlet kjøp i bokgruppene 2, 3 og 4 således:

Med 1,1 % på innkjøpsandel under 0,2 promille. For innkjøpsandel på 0,2 promille og opp til 5,99 promille ges en økning med 0,1 % for hver 0,2 promille økning i innkjøpsanden. For innkjøpsandel på 6 promille og høyere øker årsbonusen med 0,05 % for hver 0,2 promille økning i innkjøpsandelen inntil 21,99 promille i innkjøpsandel. For innkjøpsandel på 22 promille og mer er årsbonusen 8 %.

Årsbonussatsen regnes ut etter hvert års utløp og gjøres gjeldende for perioden 1. mars det påfølgende år til 28. februar året etter. Dersom tekniske vanskeligheter tilsier det, kan årsbonusen avregnes på annen måte etter nærmere avtale mellom partene.

Ved levering til fellesmedsettelse ges 46 % rabatt. For salg av bøker i bokgruppe 4 ved forlagsagent debiteres bokhandleren med 25 %. Ønsker en bokhandler å opprette som forlagsagent krediteres han med 25 % for slikt salg.

§ 10.

Udstillingseksemplarer.

Forlagene kan sende utstillingseksemplarer etter følgende retningslinjer:

1. Ved lansering av subskripsjons- og rateverker kan forlaget selv bestemme i hvilket antall og til hvem man vil sende utstillingseksemplarer.

Tilbakekallelse finner sted når forlaget ønsker der.

For komplette rateverker fastsetter forlaget selv returfristen.

2. Når betydningsfull offentlig begivenhet, et jubileum eller særlige forhold aktualiserer en bestemt bok eller forfatter på et bestemt sted, kan utstillingseksemplarer sendes uforlangt. Slike utstillingseksemplarer kan leveres med følgeseddel eller anføres over hovedkonto med en returfrist på 4 uker.

Solgte eksemplarer levert med følgeseddel, anføres hovedkonto pr. den dato returfristen utløper.

3. Nystartet bokhandel kan etter avtale med forlaget få tilsendt ett utstillingseksemplar av bøker i alle bokgrupper. Slike utstillingseksemplarer skal returneres eller anføres hovedkonto senest ved utsigten av det påfølgende kalenderår med grunnrabatt og eventuell F-bonus.

§ 11.

Særlige salgsaktiviteter.

Det er adgang til individuelle avtaler mellom enkelte bokhandlere eller grupper av bokhandlere og enkelte forlag om godtgjørelse for utgifter i forbindelse med særlig salgsskapende aktiviteter.

§ 12.

Verker.

Forlaget har anledning til å selge verk (dvs. bokgruppe 4) ved egne agenter, ved messer samt ved postordre der bokhandleren ikke ønsker å delta.

Andre bøker enn verker i bokgruppe 4 kan forlagene ikke selge direkte, såles ikke ved agenter, postordre eller kupong-annonsering.

§ 13.

Betalingsbestemmelser.

1. Hovedkonto.

Forlagene sender kontokurant for to-månedlige perioder.

Leveringer over denne konto forfaller til betaling pr. 45 dager etter leveringsperiodens utløp minus 2 % kontantrabatt eller med 3 måneders aksept. Diskonto betales av bokhandleren.

2. Ratekonto.

Leveringer over denne konto kan bare omfatte bøker i bokgruppe 4 og skal som hovedregel ikke gjelde del av verk eller komplette verk med lavere bokpris enn fassatt av Forleggerforeningen til enhver tid.

Betalingsvilkårene for ratekonto skal tippases verkets bokpris med kvartalvis avdrag som forfaller til kontant betaling 30 dager etter kvarstalets utløp.

Avtalestiden for det enkelte verk fastsettes av forlaget.

3. Uoppført forfalt saldo på hovedkonto og ratekonto belastes med 1 % rente ved hver måneds utløp.

4. Den enkelte bokhandler kan med det enkelte forlag treffe avtale om tidligere á conto innbetaling mot nærmere avtalt rentegodtgjørelse.

5. Oppgjør for bøker på fellesnedsettelsel skal skje senest 30 dager etter nedsettelsesperiodens utløp.

§ 14.

Billigbøker.

Med billigbøker forstås bøker i bokgruppe 3 med en utsalgspolis under et visst beløp (billigbokgrensen). Denne prisgrense fastsettes til enhver tid av Den norske Forlegerforening etter samråd med Den norske Bokhandlerforening, og den reguleres i henhold til prisutviklingen.

Levering av billigbøker til bokhandelen skjer etter bestemmelserne for bokgruppe 3 i bransjeeavtalen. Billigbøker kan også leveres til A/L Biblioteksentralen og A/S Narvesens Kioskkompani i henhold til særskilte avtaler med disse. Levering av billigbøker til andre forhandlere skjer til grunnrabatt, uten returret, og forhandleren må overholde den faste bokpris. Barne- og ungdomsbøker under billigbokgrensen kan leveres i og utenfor bokhandelen på frie rabatrivlkår med overholdelse av den faste bokpris.

Unntatt fra bestemmelserne i de følgende avsnitt er bøker med en utsalgspolis som er under et visst beløp (frisalgsgrensen) som fastsettes til enhver tid av Den norske Forleggerforening etter samråd med Den norske Bokhandlerforening og som reguleres i henhold til prisutviklingen. Disse bøker kan leveres i og utenfor bokhandelen på frie handelsvilkår med overholdele av den faste bokpris.

§ 15.

Salg til andre forhandlere.

Levering av bøker til A/L Bibliotekentralen og til A/S Narvesens Kioskkompani skjer på betingelser som fastsettes i avtaler mellom disse og Den norske Forleggerforening etter samråd med Den norske Bokhandlerforening.

Bøker med religiøst eller kirkelig innhold kan leveres med grunnrabatt til firmaer i henhold til egne lister over «Forhandlere av religiøs litteratur» godkjent av de to foreninger.

Den norske Forleggerforening kan i enkelte tilfelle meddelle det enkelte forlag dispensasjon fra disse regler. Slik dispensasjon skal forelegges Den norske Bokhandlerforening til uttalelse.

§ 16.

Antagelsesbetingelser.

«Antagelsesbetingelsene for bokhandel og bokutsalg» fastsettes av Den norske Forleggerforening etter samråd med Den norske Bokhandlerforening og anses som en del av bransjeavtalen.

§ 17.

Bokklubber.

Se protokolltilførsel.

§ 18.

Registrering av bøker.

Så tidlig at Nyhetskort kan foreligge hos bokhandlerne senest samtidig med at de får første bestillingsoppfordring fra

forlaget (gjelder inntil videre ikke skolebøker) skal dette sende manuskript for slike kort til Den norske Bokhandlerforening.

For samtlige bøker på lager (unntatt skolebøker) skal forlaget sørge for riktige oppgaver til den årlige felles Lagerkatalog. Straaks det er aktuelt med melding om utsolgt eller prisen endring for noe som er oppført der, skal sådan sendes Norsk Bokhandlertidende, som tar den gratis inn.

For skolebøker skal forlaget sørge for riktige oppgaver til den årlige «Alt for alle skoler», samt ajourføring til spesialnumre av Norsk Bokhandlertidende i januar og august.

Straaks en bok er utkommet bør forlaget omgående sende det nødvendige materiale for registrering i Norsk Bokfortegnelse.

§ 19.

Informasjonsplikt.

Forlaget skal sørge for at alle bokhandlere får informasjoner om dets utgivelse senest samtidig med at slike informasjoner meddeles andre.

Forlaget bør i rimelig utsstrekning i sin reklame overfor forbruker ha med henvisning til bokhandelen.

§ 20.

Avtalens varighet m.v.

Denne avtale gjelder fra 1. januar 1974 og er uoppsigelig i 1 år. Deretter kan avtalen sies opp med minst 3 måneders varsel.

§ 21.

Mindre endringer og justeringer.

Mindre endringer og justeringer kan gjennomføres ved forhandlinger mellom partene uten hensyn til oppsigelsesfristen.

§ 22.

Overgangsbestemmelser.

De nødvendige overgangsbestemmelser fra tidligere samhørnslagsregler fastsettes i egen avtale.

Protokolltilførsler.

1. Til § 3, punkt 1:

Den norske Bokhandlerforening kan innføre 5 % kontantrabatt ved salg av verk i bokgruppe 4, og skal i tilfelle gi Den norske Forleggerforening en måneds varsel før innføring.

2. Til § 5, punkt 4:

De særlige regler som skal utarbeides i henhold til avtalens § 5, punkt 4, forutsettes fastsatt snarest.

3. Til § 6, 2. øvsnitt:

Man tar sikte på å gjennomføre prismerking best mulig over en to-årsperiode.

4. Til § 7, 2. øvsnitt:

I avtalens § 7, 2. øvsnitt, betegner «nye utgaver» bøker som er så mye endret at de ikke kan brukes i undervisningen sammen med bøker fra foregående utgave/opplag. Utgivelse av slike nye utgaver medfører rett for bokhandleren til avgiftsfri og faktifri retur av tidligere utgaver av samme bok. Nye opplag betegner bøker som skolene kan bruke sammen med bøker fra tidligere opplag i en og samme undervisingssituasjon. Eventuell retur av slike bøker beløgges med returavgift. Den norske Bokhandlerforening vil understreke den betydning det har overfor skoler og elever å påpeke om det i det aktuelle tilfelle dreier seg om identiske utgaver/opplag eller ikke.

5. Til § 8, punkt 2:

Partene vil snarest drøfte spørsmålet om førsteeksemplar i bokgruppe 2.

6. Til § 12, 1. øvsnitt:

Med uttrykker «ved egne agenter» mener Den norske Bokhandlerforening at dette skal gjelde «ved egne agenters personlige besøk». Den norske Forleggerforening er ikke enig i en slik formulering. Forståelsen av avtaleteksten på dette punkt forutsettes drøftet nærmere av partene.

7. Til § 9, siste ledd:

Bransjeavtallen bestemmer i § 9, siste ledd, om kreditering av 25 % provisjon, dersom bokhandler opptrer som forlagers agent, vedrører ikke avtalen mellom bokhandlere og deres agenter.

8. Til § 15, 2. øvsnitt:

Partene vil snarest formulere hva som forstas med «bøker med religiøst eller kirkelig innhold».

9. Til § 17:

Det forutsettes at avtalepartene drøfter retningslinjer for hvordan medlemmene kan medvirke eller delta i fremtidig bokklubbvirksomhet.

10. Den norske Bokhandlerforenings forslag om regler for markedsføring og deltagelse i felles markedsføringskostnader forutsettes drøftet separat.

11. Den norske Forleggerforening vil påpeke at det hersker stor usikkerhet om de konsekvenser avtalen kan få. Foreningen betrakter derfor den foreliggende avtale som en prøveordning. Foreningen vil følge utviklingen av gjennomsnittsrabattene meget nøyde og eventuelt ta avtalen i sin helhet eller dele av den opp til fornøyet vurdering innenfor rammen av den varighet avtalen har.

Oslo, 11. januar 1974

Den norske Bokhandlerforening Den norske Forleggerforening
Carl August Veigård (formann) Brikkt Jensen (formann)

Odd Gulliksen Tor Solunsmoen